

ΕΘΝΙΚΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΦΑΡΣΑ (Αύγουστος 2007)

Συγγραφέας: ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

Και ξαφνικά, εν μέσω διακοπών και προεκλογικής περιόδου, έρχεται ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ να δημοσιοποιήσει διθυραμβικά ύστερα από αδιαφανή κυοφορία... τριών και πλέον ετών το Εθνικό Χωροταξικό. Κάλεσε μάλιστα επειγόντως (!) τους ευρισκόμενους σε διακοπές εκπροσώπους των εμπλεκόμενων φορέων για να το παραλάβουν και να το μελετήσουν ταχύτατα. Αναμφίβολα, καλύτερη στιγμή δεν θα μπορούσε να βρει προκειμένου να επισπεύσει τις εξελίξεις, να «βιάσει» τις διαδικασίες και να παρουσιάσει δήθεν έργο! Αλήθεια, υπάρχει κανένας εχέφρων πολίτης που να πιστεύει ότι ο (ουσιαστικός) διάλογος που δεν έγινε τα προηγούμενα δύο χρόνια θα γίνει σε δύο μήνες και θα ψηφιστεί το σχέδιο στη Βουλή το φθινόπωρο; Αν δεν είναι παγκόσμια καινοτομία στον τομέα των συμμετοχικών διαδικασιών, τότε ασφαλώς πρόκειται για φάρσα ή ένα πολύ κακόγουστο αστείο. Εκτός και αν ο υπουργός λογαριάζει τις επιθυμίες του για πραγματικότητα.

Αλλά τα «αμαρτήματα» και η αμετροπέπια της ηγεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ δεν σταματούν εδώ. Ισχυρίστηκε ότι θεσμοθετήθηκε επί των ημερών της ο ολοκληρωμένος χωροταξικός σχεδιασμός που δεν έγινε από συστάσεως ελληνικού κράτους! Όταν είναι γνωστό στους «παροικούντες την Ιερουσαλήμ» ότι οι σύγχρονοι νόμοι πλαίσια για τη χωροταξία (ν. 2742/99) και τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη (ν. 2508/97) ψηφίστηκαν επί των ημερών της προηγούμενης κυβέρνησης (υπουργεία Λαλιώτη). Μάλιστα, η ενεργοποίησή τους άρχισε με την έγκριση όλων των περιφερειακών πλαισίων σχεδιασμού και με την έναρξη εκπόνησης των τοπικών χωροταξικών σχεδίων σε επίπεδο δήμου (Σχέδια Χωροταξικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης). Επίσης, εκπονήθηκε το Γενικό Πλαίσιο (Εθνικό Χωροταξικό), καθώς και ορισμένα Ειδικά Πλαίσια Σχεδιασμού όπως για τις ακτές, τις ορεινές περιοχές, τον ιαματικό τουρισμό κ.ά., τα οποία δυστυχώς είναι ακόμα στα συρτάρια του υπουργείου αναξιοποίητα.

Όλα αυτά είναι έργο της σημερινής ηγεσίας; Θα έκανε τίποτε χωρίς την ισχύουσα νομοθεσία; Ειλικρινά δεν αμφισβητούμε τις αγαθές προθέσεις του υπουργού, αλλά αδυνατούμε να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο ενεργεί τόσο καιρό,

αδιαφορώντας για τη γνώμη των ειδικών τεχνικών επιστημόνων και των πλέον αρμόδιων και έγκυρων φορέων του τόπου μας. Επομένως, η πρώτη ένστασή μας είναι «επί της διαδικασίας» που ακολουθήθηκε και ακολουθείται και η οποία στην πολιτική και στο σχεδιασμό είναι θεμελιώδης παράμετρος της επιτυχίας τους, αν όχι η πεμπτούσιά τους. Υπήρξε τραγικό λάθος του ΥΠΕΧΩΔΕ η εξαιτίας του απουσία δημόσιου διαλόγου για τριάντισι χρόνια, παρά τις εκκλήσεις του Συλλόγου Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών και άλλων επιστημονικών οργανώσεων που από καιρό ζητούσαν την ενεργοποίηση του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ενός ειδικά θεσμοθετημένου συλλογικού οργάνου που αποτελεί σημαντικό «φόρουμ» κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για κάθε χωροταξική πρωτοβουλία και πολιτική.

Η δεύτερη ένστασή μας είναι επί της ουσίας. Πράγματι, στο περιεχόμενο του εθνικού χωροταξικού πλαισίου ταιριάζει- στην καλύτερη περίπτωση- η ρήση «τα καλά του στοιχεία δεν είναι πρωτότυπα και τα πρωτότυπα δεν είναι καλά». Με άλλα λόγια, αν ο υπουργός νομίζει ότι παρέδωσε στη χώρα κάτι το πρωτόγνωρο, τότε τον πληροφορούμε ότι απλώς... κομίζει γλαύκα ες Αθήνας. Χωρίς να μπούμε σε λεπτομέρειες, αναφέρουμε συνοπτικά ότι το σχέδιο που παρουσιάστηκε πάσχει στην εννοιολογική του συγκρότηση και στη λογική της θεματολογίας του, καθώς και στη χρήση όρων που προκαλούν ασάφειες και σύγχυση. Είναι ένα βιαστικό, ανεπεξέργαστο και βερμπαλιστικό κείμενο, με πολλά δάνεια από διάφορα εθνικά και ευρωπαϊκά ντοκουμέντα.

Και όμως ο κ. Υπουργός είχε στη διάθεσή του τη μελέτη για το Εθνικό Χωροταξικό που είχε εκπονηθεί από το 2001 και, αντί να την επικαιροποιήσει αμέσως κερδίζοντας χρόνο και χρήμα, την πέταξε στον κάλαθο των αχρήστων, γιατί απλώς ήταν έργο άλλων. Ποιων; Των πιο έμπειρων χωροτακτών και όλων των αρμοδίων στη χωροταξία πανεπιστημιακών σχολών της χώρας. Για να κάνει τι; Για να διατυπώσει προτάσεις που στην καλύτερη περίπτωση είχαν ήδη διατυπωθεί! (π.χ. εκτός σχεδίου δόμησης κ.λπ.).

Τέλος, είναι περιττό να ρωτήσουμε τον υπουργό εάν αληθεύουν τα δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία το σχέδιο δεν εκφράζει τις προτάσεις της αντίστοιχης μελέτης. Δυστυχώς, όπως ήδη έγινε και με τα ειδικά χωροταξικά Τουρισμού, Βιομηχανίας και ΑΠΕ, υπάρχει μια «επικίνδυνη» αναντιστοιχία μεταξύ των

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

απόψεων των μελετητών και εκείνων της ηγεσίας του υπουργείου, γεγονός που αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την πορεία του στρατηγικού σχεδιασμού του εθνικού χώρου.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» στις 14 Αυγούστου 2007, σ. 6.